

1. Identificatie van de stof of het preparaat en van de vennootschap/onderneming**Productidentificatie**Handelsnaam: **Vloertegel (ongeglazuurd)****Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik**

Toepassing van de stof / van de bereiding: Wand-, vloerbedekking, decoratie.

Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

Fabrikant/leverancier:

Firma	Koninklijke Mosa bv
	Postbus 1026
	6201 BA Maastricht
	Nederland
Telefoonnummer	+31 (0)43 368 94 44
e-mailadres	info@mosa.com

Telefoonnummer voor noodgevallen

Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum: +31 88 755 8000

Professionele hulpverleners kunnen bij het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) informatie opvragen over acute vergiftigingen. Het NVIC is 24/7 bereikbaar.

2. Identificatie van de gevaren**Indeling van de stof of het mengsel****Indeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008:** Het product is niet geclassificeerd volgens de CLP-verordening.**Indeling overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG of Richtlijn 1999/45/EG:** Vervalt.**Speciale gevaaromschrijving voor mens en milieu:** Het product behoeft geen markering op basis van het berekeningsproces van de "Algemene classificatierichtlijn voor bereidingen in de EG", laatste editie.**Classificatiesysteem:** De Classificatie komt overeen met de actuele EG-lijsten, maar is aangevuld met gegevens uit de vakliteratuur en van de onderneming.**Etiketteringselementen****Kentekening volgens EEG-richtlijnen:** De bij de omgang met chemicaliën gebruikelijke voorzorgsmaatregelen moeten worden nageleefd. Het product hoeft volgens de EG-richtlijnen/de GefStoffV niet te worden gekenmerkt.**Andere gevaren:**

Door het bakproces ontstaat een zeer stabiele chemische kristalstructuur. Tegels vormen dan ook geen direct gevaar voor de gezondheid. Wel is het mogelijk dat door activiteiten als boren, zagen en slijpen van tegels stof geproduceerd wordt dat kristallijn silica bevat. Inademing van dit stof is gevaarlijk voor de gezondheid en dient vermeden te worden.

Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**PBT:** Voldoet niet aan de specifieke criteria uiteengezet in ANNEX XII van Verordening 1907/2006 en de stof wordt daardoor niet beoordeeld als PBT.**zPzB:** Voldoet niet aan de specifieke criteria uiteengezet in ANNEX XII van Verordening 1907/2006 en de stof wordt daardoor niet beoordeeld als vPvB.

3. Samenstelling en informatie over de bestanddelen

Chemische karakterisering: Mengsels

Beschrijving: Mengsel van na elkaar aangevoerde stoffen met ongevaarlijke bijmengingen.

Gevaarlijke inhoudstoffen: Niet van toepassing

Niet gevaarlijke inhoudstoffen: Tegels bestaan uit een mengsel van voornamelijk kleisoorten en andere natuurlijk voorkomende mineralen. Na menging met water en persen van de tegel wordt het product bij zeer hoge temperatuur gebakken. Tijdens het bakproces worden zeer stabiele kristalroosters gevormd waarin de afzonderlijke chemische elementen worden vastgelegd.

Hoofdbestanddelen van vloer- en wandtegels zijn siliciumoxide (60-70 %) en aluminiumoxide (15-25 %).

Aanvullende gegevens:

De woordelijke inhoud van de opgegeven aanwijzingen inzake de mogelijke gevaren is te vinden in hoofdstuk 16.

4. Eerstehulpmaatregelen

Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen: Deze paragraaf is alleen van toepassing op de verwerking van tegels (boren, snijden, zagen, slijpen, verwijderen, etc).

Na het inademen: Frisse lucht toedienen; bij klachten arts consulteren.

Na huidcontact: Over het algemeen is het product niet prikkelend voor de huid

Na oogcontact: Ogen bij geopend ooglid meerdere minuten met stromend water spoelen

Na inslikken: Als de klachten niet minderen, een arts raadplegen

Informatie voor de arts:

Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten: Zie hoofdstuk 11.

Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling:

Standaard EHBO toepassen.

5. Brandbestrijdingsmaatregelen

Geschikte blusmiddelen: Niet van toepassing.

Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt: Niet van toepassing.

Advies voor brandweerlieden: Niet van toepassing.

Speciale beschermende kleding: Geen bijzondere maatregelen nodig.

6. Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures:

Indien tijdens bewerking of verwerking stof vrijkomt: Draag adembescherming (stofmasker P3); Zorg voor goede ventilatie; ruim het stof op met behulp van een industriële stofzuiger.

Milieuvoorzorgsmaatregelen: Geen speciale maatregelen noodzakelijk.

InsluTINGS- en reinigingsmethoden en -materiaal: Mechanisch opnemen (industriële stofzuiger)

Verwijzing naar andere rubrieken:

Er komen geen gevaarlijke stoffen vrij.

Informatie inzake veilig gebruik - zie hoofdstuk 7.

Informatie inzake persoonlijke beschermingsuitrusting - zie hoofdstuk 8.

Informatie inzake berging - zie hoofdstuk 13.

7. Hantering en opslag**Hantering:**

Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel:

Geen bijzondere maatregelen noodzakelijk.

Informatie m.b.t. brand- en ontploffingsgevaar: Geen bijzondere maatregelen noodzakelijk.

Opslag:

Eisen ten opzichte van opslagruimte en tanks: Geen bijzondere eisen.

Informatie m.b.t. gezamenlijke opslag: Niet van toepassing.

Verdere inlichtingen over eisen m.b.t. de opslag: Geen.

Specifiek eindgebruik: Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

8. Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

Aanvullende gegevens m.b.t. de inrichting van technische installaties: Geen aanvullende gegevens.

Bestanddelen met grenswaarden die m.b.t. de werkruimte in acht genomen moeten worden:

Het product bevat geen relevante hoeveelheden van stoffen, die met betrekking tot de werkplaatsen, qua grenswaarden gecontroleerd moeten worden.

Aanvullende gegevens: Bij de beroepsmatige verwerking van tegels (boren, zagen, slijpen van tegels, verwijderen van oude tegellagen) kan stof vrijkomen. Dit stof bevat kristallijn silica.

Opmerking: Respirabel stof kristallijn silica wettelijke grenswaarde: 0,075 mg/m³.

Maatregelen ter beheersing van blootstelling**Persoonlijke beschermingsvoorzieningen:**

Ademhalingsbescherming: Draag bij het zagen of slijpen van tegels altijd adembescherming in combinatie met gebruik van lokale afzuigvoorzieningen. In deze situatie kan volstaan worden met het dragen van een P3 filtermasker. Indien geen voorzieningen als lokale afzuiging of natte bewerkingen worden gebruikt, dient een (half- of volgelaats) masker met aangedreven gefilterde lucht te worden gebruikt (type TM3P). Dit is ook aan te bevelen bij het verwijderen van oude tegellagen.

Handbescherming: Draag snijbestendige werkhandschoenen tijdens bewerking en verwerking van tegels.

Oogbescherming: Draag een veiligheidsbril met zijstukken of een gelaatscherm bij het zagen of slijpen van tegels of het verwijderen van oude tegellagen. Vermijd het dragen van contactlenzen.

Risicobeheersmaatregelen

Technische maatregelen: Maak tegels bij voorkeur op maat door middel van snijden i.p.v. zagen of slijpen. Gebruik bij het zagen/slijpen van tegels of slopen van tegelwanden apparatuur die voorzien is van lokale afzuiging en stofopvang en bij voorkeur apparatuur met watertoevoer (nat uitvoeren van zagen en slijpen; toepassing van een slooprobot met bevochtiging).

9. Fysische en chemische eigenschappen

Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

Algemene gegevens

Voorkomen:

Vorm:

Vast

Kleur:

Verschillend, naargelang van kleuring

Reuk:

Reukloos

Geurdrempelwaarde:

Niet bepaald

pH-waarde:

Niet bruikbaar

Toestandsverandering:

Smelpunt/smeltbereik:

Niet van toepassing

Kookpunt/kookpuntbereik:

Niet bepaald

Vlampunt:

Niet van toepassing

Ontvlambaarheid (vast, gasvormig):

Niet bepaald

Ontstekingsstemperatuur:

Ontledingstemperatuur:

Niet bepaald

Zelfontsteking:

Het product ontbrandt niet uit zichzelf

Ontploffingsgevaar:

Het product is niet ontploffingsgevaarlijk

Ontploffingsgrenzen:

Onderste:

Niet bepaald

Bovenste:

Niet bepaald

Dampdruk:

Niet bruikbaar

Dichtheid:

Niet bepaald

Relatieve dichtheid:

Niet bepaald

Dampdichtheid:

Niet bruikbaar

Verdampingssnelheid:

Niet bruikbaar

Oplosbaarheid in/mengbaarheid met

Water:

Niet oplosbaar.

Verdelingscoëfficiënt (n-octanol/water):

Niet bepaald.

Viscositeit

Dynamisch:

Niet bruikbaar.

Kinematisch:

Niet bruikbaar.

Overige informatie:

Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

10. Stabiliteit en reactiviteit

Reactiviteit en Chemische stabiliteit

Thermische afbraak / te vermijden omstandigheden: Geen afbraak bij gebruik volgens voorschrift.

Mogelijke gevaarlijke reacties: Geen gevaarlijke reacties bekend.

Te vermijden omstandigheden: Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

Chemisch op elkaar inwerkende materialen: Vermijd contact met sterke zuren.

Gevaarlijke ontledingsproducten: Geen gevaarlijke ontbindingsproducten bekend.

11. Toxicologische informatie**Informatie over toxicologische effecten****Acute toxiciteit****Primaire aandoening:**

op de huid: Huidirritatie als gevolg van schuren van de huid.

aan het oog: Oogirritatie als gevolg van blootstelling aan hoge concentraties stof.

Overgevoeligheid: Geen effect van overgevoeligheid bekend.

Subacute tot chronische toxiciteit:

Langdurige blootstelling via de luchtwegen aan concentraties kristallijn kwarts boven de geldende grenswaarde kan leiden tot silicose (optreden van verbindweefseling in de luchtwegen) en wordt in verband gebracht met een aantal andere aandoeningen (o.a. bronchitis, emfyseem). Roken kan het effect versterken.

Aanvullende toxicologische informatie:

Het product is op grond van het berekeningsprocédé van de algemene classificatie-richtlijnen voor voorbereidingen van de EG in de laatste geldige redactie niet kenmerkingsplichtig.

Bij deskundige omgang en gebruik volgens voorschrift veroorzaakt het product op grond van onze ervaring en de ons bekende informatie geen schadelijke effecten op de gezondheid.

Acute effecten (acute toxiciteit, irritatie en corrosie):

Alhoewel in de literatuur gevallen beschreven zijn van het optreden van acute silicose door kortdurende blootstelling via de luchtwegen aan zeer hoge concentraties kristallijn silica is dit uitermate zeldzaam.

CMR-effecten (kankerverwekkendheid, mutageniteit en giftigheid voor de voortplanting):

Kristallijn silica is door het IARC (International Agency for Research on Cancer) geclassificeerd als een carcinogeen voor de mens (Groep I).

12. Ecologische informatie**Toxiciteit**

Aquatische toxiciteit: Product is niet oplosbaar in water en niet toxisch.

Persistentie en afbreekbaarheid: Dit product is volgens de huidige ervaringen inert en niet afbreekbaar.

Gedrag in milieu-compartmenten:

Bioaccumulatie: Accumuleert zich niet in organismen.

Mobiliteit in de bodem: Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

Verdere ecologische informatie:

Algemene informatie: Waterbezwaarlijkheid (NL) 10: Kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken. Over het algemeen geen gevaar voor water

Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling:

PBT: Voldoet niet aan de specifieke criteria uiteengezet in ANNEX XII van Verordening 1907/2006 en de stof wordt daardoor niet beoordeelt als PBT.

zPzB: Voldoet niet aan de specifieke criteria uiteengezet in ANNEX XII van Verordening 1907/2006 en de stof wordt daardoor niet beoordeelt als vPvB.

Andere schadelijke effecten: Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

13. Instructies voor verwijdering**Afvalverwerkingsmethoden**

Aanbeveling: Kleine hoeveelheden kunnen tezamen met huisvuil gestort worden.

Niet gereinigde verpakkingen: Aanbeveling: Afvalverwijdering volgens overheidsbepalingen.

14. Informatie met betrekking tot het vervoer**Vervoer over land ADR/RID (grensoverschrijdend)**

ADR/GGVSEB klasse: Niet van toepassing

Vervoer per zeeschip IMDG:

IMDG-klasse: Niet van toepassing

Marine pollutant: Neen

Luchtvervoer ICAO-TI en IATA-DGR:

ICAO/IATA-klasse: Niet van toepassing

UN "Model Regulation": Niet van toepassing**Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker:** Niet bruikbaar**Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code:** Niet bruikbaar**15. Regelgeving****Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel****Nationale voorschriften:****Gevaarklasse v. water:**

Waterbezwaarlijkheid (NL) 10: Saneringsinspanning A

Niet van toepassing

Chemische veiligheidsbeoordeling: Een chemische veiligheidsbeoordeling is niet uitgevoerd.**16. Overige informatie**

Deze gegevens zijn gebaseerd op de huidige stand van onze kennis. Zij beschrijven echter geen garantie van producteigenschappen en vestigen geen contractuele rechtsbetrekking.

Bij de toepassing van tegels (tegelzetten) is het verstandig om naast de al vermelde voorzorgsmaatregelen het volgende in acht te nemen:

- Dragen van goede werkkleding
- Dragen van kniebeschermers
- Dragen van veiligheidsschoenen
- Gebruik van geëigende til/transportmiddelen

De informatie en gegevens in dit Veiligheids Informatie Blad zijn gebaseerd op de huidige stand van wetenschap en techniek en voorzover ons bekend juist op de aangegeven uitgiftedatum.

De gegevens beschrijven echter geen garantie van producteigenschappen en vestigen geen contractuele rechtsbetrekking.

Bovenstaande gegevens zijn met de grootst mogelijke zorg opgesteld. Wij kunnen echter geen aansprakelijkheid aanvaarden voor schade, van welke aard ook, welke door het gebruik van deze gegevens of van het betreffende product zou worden veroorzaakt.

Afkortingen en acroniemen:

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)

ICAO: International Civil Aviation Organization

ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)

PBT: Persistent, bioaccumulerend en toxisch

zPzB: zeer persistent en zeer bioaccumulerend

CLP-verordening: Classification, Labelling and Packaging